

Dış İş Birliği Stratejisi

EUAA Dış İş Birliği Stratejisi

Mart 2023

Metin, Mart 2023'te tamamlanmıştır.

Avrupa Birliği Sığınma Ajansı (EUAA) veya EUAA adına hareket eden kişiler bu yayında yer alan bilgilerin nasıl kullanıldığından sorumlu değildir.

© Avrupa Birliği Sığınma Ajansı (EUAA), 2025

Kapak fotoğrafı: © iStock.com

Kaynağın belirtilmesi şartıyla çoğaltılmasına izin verilmektedir. Fotoğrafların veya EUAA telif hakkı kapsamında olmayan diğer materyallerin kullanımı veya çoğaltılması için doğrudan telif hakkı sahiplerinden izin alınmalıdır.

İçindekiler

Ön söz.....	5
1. Yöntemle ilgili açıklama.....	6
2. Vizyon, ilkeler ve stratejik hedefler.....	7
3. Yasal çerçeve ve politika çerçevesi.....	9
4. Üçüncü ülke desteği.....	11
5. Yeniden yerleştirme ve insani kabul.....	18
6. Finansman ve insan kaynakları.....	22
7. Paydaşlarla iş birliği ve koordinasyon.....	23
8. Planlama ve revizyon.....	26

Ön söz

Nina Gregori, EUAA İcra Direktörü

AB+ ülkelerinin sığınma ve kabul sistemlerinin desteklenmesi (!) her zaman EUAA'nın önceliği olmuŐtur. Ayrıca, Avrupa Ortak Sığınma Sisteminin (CEAS) dış boyutunda küçük ama sürekli gelişen bir rol oynadık.

Bu değişim AB politikasının gelişimiyle uyumludur. İç boyutla olan bağlantıları kabul edildikten sonra, sığınma ve göçün dış boyutu, 2020 Göç ve İltica Paktı'nda da yansıtıldığı üzere, AB için stratejik bir öncelik hâline gelmiştir.

EUAA Dış İŞ Birliği Stratejisinin 2019'daki son revizyonundan bu yana önemli olaylar küresel göç ortamını deĐiŐtirmiŐtir. Bunlar arasında Covid-19 salgını, göçün araçsallaŐtırılması durumları, Taliban'ın Afganistan'ı ele geçirmesi, Rusya'nın Ukrayna'ya karşı taarruz savaŐı ve Ukrayna, Moldova ve Gürcistan'ın AB'ye katılım perspektifleri yer almaktadır. Bu olaylar Ajansın faaliyet gösterdiği bağlamı deĐiŐtirmiş ve dış faaliyetlerimizin önemini artırmıştır.

Bu açıdan, AB+ ülkeleri ile Moldova arasında operasyonel iş birliğini kolaylaŐtırma talebi dikkat çekicidir ve bu durum küçük bir EUAA operasyonel ekibinin AB dışında ilk kez konuşlandırılmasına yol açmıştır. Ayrıca, Konseyin son kararları Ajansı dış boyuttaki zorlukların ele alınmasında artan bir rol üstlenmeye davet etmiştir.

Aynı şekilde, 2022'de yürürlüğe giren EUAA'nın yeni Yönetmeliği de dış boyuttaki potansiyelimizi artırmıştır. Örneğin, artık AB+ ülkeleri ile üçüncü ülkeler arasında operasyonel iş birliğini teşvik etmekle görevlendirildik. Hibeler verebiliyor ve üçüncü ülkelerde irtibat yetkilileri görevlendirebiliyoruz.

Dış İŞ Birliği Stratejisinde 2023'te yapılan revizyon, yukarıda bahsedilen küresel gelişmelere uyum sağlama ve EUAA Yönetmeliğinin geliştirilmiş olanaklarını en iyi şekilde kullanma fırsatı sunmaktadır.

Strateji, CEAS'nin dış boyutunda Ajansın gelecekteki çalışmalarının genel yönünü belirlemektedir. DıŐarıdaki faaliyetlerimizin vizyonunu, ilkelerini ve stratejik hedeflerini yeniden düzenlemekte; yasal ve politika referans çerçevelerimizi güncellemekte ve üçüncü ülke desteğinin yanı sıra yeniden yerleştirme ve insani kabul konularında yenilenmiş bir yaklaşımın ana hatlarını çizmektedir. Ayrıca, finansman ve insan kaynaklarına ilişkin soruları ele almakta; ilgili paydaşlarla iş birliği ve koordinasyonun güçlendirilmesi ihtiyacını vurgulamakta ve uygulama, izleme ve revizyon için yapılacaklara işaret etmektedir.

Geçtiğimiz yıllarda AB+ ülkeleri ve ortak üçüncü ülkeler, EUAA'nın sığınma ve kabul konusunda bir uzmanlık merkezi, bir koordinasyon forumu ve bir iletişim ağı olarak dış boyuttaki katma değerini takdir etmişlerdir. Batı Balkanlar, Türkiye ve Orta Doğu ve Kuzey Afrika (MENA) bölgesindeki uluslararası örgütler ve ulusal yönetimlerle karşılıklı güven, iş birliği ve koordinasyon ilişkileri geliŐtirdik.

Őimdi çalışmalarımızı bu temeller üzerine inşa etmeye ve dış eylemlerimizi, her zaman Birliğin politikaları ve öncelikleriyle uyumlu olacak şekilde bir adım öteye taşımaya hazırız.

(!) AB+ ülkeleri, Avrupa Birliği (AB) Üye Devletlerinin yanı sıra Ajansın çalışmalarına katılım için ilgili

düzenlemeleri tamamlamış olan Schengen ülkelerini de kapsamaktadır.

1. Yöntemle ilgili açıklama

EUAA Yönetmeliği, Ajans Yönetim Kurulunu, Ajansın yetkili olduğu konularda üçüncü ülkeler ve uluslararası örgütlerle ilişkilerde bir strateji benimsemeye çağırır. (2)

Gözden geçirilmiş Dış İş Birliği Stratejisi, Ajansın üçüncü ülke desteği ve yeniden yerleştirme alanlarındaki önemli deneyimini temel almakta, geçmiş başarılarından yararlanmakta ve çıkarılan dersler üzerine hareket etmektedir. Ayrıca, üçüncü ülkelerde mevcut ve beklenen ihtiyaçların kaynak bilinciyle değerlendirilmesinin bir ürünüdür ve AB+ ülkeleri (3) arasında üçüncü ülkelerle iş birliği ve yeniden yerleştirme alanındaki öncelikler göz önünde bulundurulmuştur.

Strateji, kapsayıcı ve katılımcı bir sürece göre ve tüm Kurumları kapsayan bir yaklaşım uygulanarak revize edilmiştir. Katkılar çeşitli dış paydaşlar tarafından sağlanmıştır: Avrupa Komisyonu, diğer Adalet ve İç İşleri (JHA) ajansları, Konsey forumlarında ve Ajansın Üçüncü Ülkelerle İş Birliği Ağı ile Yeniden İskân ve İnsani Kabul Ağında yer alan AB+ ülkeleri, ortak üçüncü ülkeler, ortak uluslararası örgütler ve göç ve sığınma alanında uzmanlığa sahip çeşitli bireysel paydaşlar.

(2) EUAA Yönetmeliği madde 41(1)(ab).

2. Vizyon, ilkeler ve stratejik hedefler

EUAA, aday ve potansiyel aday ülkelerin CEAS norm ve standartlarına tam uyumunu destekleyecek ve seçilen diğer ortak üçüncü ülkelere sığınma ve kabul sistemlerini geliőtirmelerinde yardımcı olacaktır.

EUAA, Üye Devletlere yeniden yerleştirme, insani kabul faaliyetleri ve uluslararası korumaya ihtiyaç duyan üçüncü ülke vatandaşları için tamamlayıcı yollar konusunda daha fazla destek sağlayacaktır.

Tutarlılık

Dış boyutta EUAA, AB'nin dış ilişkiler, temel hakların korunması, göç, sığınma, yeniden iskân ve insani kabul konularında AB politikaları çerçevesinde hareket eder.

EUAA, sahadaki tüm ilgili aktörlerle ortaklık ve tamamlayıcılık ruhu içinde koordinasyon sağlar ve sinerji yaratmaya çalışır.

Dayanışma

EUAA'nın dış iş birliği, Üye Devletlerin yeniden iskân ve insani kabul programlarını destekleyerek ve ortak üçüncü ülkelerin uluslararası korumaya ihtiyaç duyan kişilere yönelik uluslararası hukuk kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmelerine yardımcı olarak AB'nin ortak üçüncü ülkelerle dayanışmasına katkıda bulunur.

Sürdürülebilirlik

Kapasite geliştirme, amacı ulusal sistemlerde kalıcı iyileşmeye katkıda bulunmak olan uzun vadeli bir girişimdir. EUAA, proje döngüsü yönetimi yaklaşımıyla, Üye Devletlere ve ortak üçüncü ülkelere kapasitelerini sadece bireysel personel düzeyinde değil, özellikle kurumsal düzeyde geliőtirmelerinde yardımcı olmayı taahhüt eder.

Ajans, aŐađıdaki tabloda özetlendiği üzere, üçüncü ülke desteği alanında iki stratejik hedef ile yeniden yerleştirme ve insani kabul alanında iki stratejik hedefi takip ederek dış boyuttaki vizyonu doğrultusunda çalışmaktadır.

ÜÇÜNCÜ ÜLKE DESTEĞİ	
SH 1	AB kurumlarını ve AB+ ülkelerini "Avrupa Takımı" yaklaşımı doğrultusunda CEAS'nin dış boyutunda desteklemek
H 1.1	EUAA, yetkisi ve CEAS'nin dış boyutundaki rolü konusunda farkındalığı artırır.
H 1.2	EUAA, EUAA Üçüncü Ülke İş Birliği Ağı aracılığıyla AB+ ülkelerinin faaliyetlerinin koordinasyonunu kolaylaştırır.
H 1.3	EUAA, Birlik programlamasına bilgi sağlamak ve Avrupa Komisyonu'nu aday ve potansiyel aday ülkelerin AB norm ve standartlarına uyum sağlama konusundaki ilerlemelerini değerlendirirken desteklemek amacıyla sığınma ve kabul konusunda teknik tavsiyelerde bulunur.
H 1.4	EUAA, ilgili uluslararası anlaşmaların uygulanmasına katılarak ve AB+ ülkeleri ile üçüncü ülkeler arasında kapasite geliştirme ve operasyonel iş birliğini kolaylaştırarak AB kurumları / AB+ ülkeleri ve üçüncü ülkeler arasındaki iş birliğini teşvik eder.
SH 2	Ortak üçüncü ülke mevzuatını ve sığınma ve kabul sistemlerini güçlendirmek
H 2.1	EUAA, etkili, yenilikçi ve haklara dayalı iş birliği ve diyalog yoluyla üçüncü ülkelerle güçlü ortaklıklar geliştirmektedir.
H 2.2	EUAA, ortak üçüncü ülkelerle iş birliği için uygun bölgesel ve ulusal çerçeveler oluşturur.
H 2.3	EUAA, EUAA'nın ve AB+ ülkelerinin uzmanlığını, araçlarını ve en iyi uygulamalarını kullanarak ortak üçüncü ülkelerin ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş destek sunar.
H 2.4	EUAA, uygun olduğu hâllerde aday ve potansiyel aday ülkeleri EUAA yapılarına katılım ve kademeli entegrasyon için hazırlamak üzere tedbirler alır.
YENİDEN İSKÂN VE İNSANİ KABUL	
SH 3	AB+ ülkelerinin seçilmiş üçüncü ülkelerdeki yeniden yerleştirme ve insani kabul programlarına altyapı ve lojistik destek sağlamak
H 3.1	EUAA, AB+ ülkelerinin Türkiye'den yeniden yerleştirme ve insani kabul faaliyetlerini destekleyen bir "tek durak noktası" olarak Yeniden İskân Destek Aracını (RSF) işletmektedir.
H 3.2	EUAA'nın, AB ve EUAA öncelikleri doğrultusunda, çeşitli coğrafi bölgelerde AB+ ülkelerinin ihtiyaçlarına yönelik yeniden yerleştirme ve insani kabul için esnek sosyal yardım hizmetleri oluşturması.
H 3.3	EUAA, AB+ ülkelerinin yeniden yerleştirme ve insani kabul programlarına ilave operasyonel destek sağlamaktadır.
SH 4	Yeniden İskân, İnsani Kabul ve Topluluk Desteği ve uluslararası koruma ile bağlantılı Tamamlayıcı Yollar alanındaki eylemlerin planlanmasını, iş birliğini, koordinasyonunu ve uygulanmasını kolaylaştırmak
H 4.1	EUAA, EUAA Yeniden İskân ve İnsani Kabul Ağı aracılığıyla AB+ ülkelerinin faaliyetlerinin koordinasyonunu kolaylaştırmaktadır.
H 4.2	EUAA, tematik bilgi alışverişi, eğitim ve yeniden yerleştirme ve insani kabul için operasyonel araçlar yoluyla, izleme ve değerlendirme, yeniden yerleştirme ve insani kabulde bilgi sağlama alanları da dahil olmak üzere, yeniden yerleştirme yapan AB+ ülkelerinin teknik kapasitesini güçlendirir.
H 4.3	EUAA, yeniden yerleştirme ve insani kabul alanındaki ortak üçüncü ülkelerin kapasitesini ve bilgisini artırmaktadır.
H 4.4	EUAA, AB ile ilgili yeniden yerleştirme ve insani kabul faaliyetlerinin görünürlüğünü artırmak için AB+ ülkelerini uygun şekilde iletişim kampanyalarıyla destekler.

3. Yasal çerçeve ve politika çerçevesi

EUAA Yönetmeliğinin 41. Maddesine göre, EUAA Yönetim Kurulu, Ajansın yetkili olduğu konularda üçüncü ölkeler ve uluslararası örgütlerle ilişkiler için bir strateji ve Komisyon ile uygulanması için bir çalışma düzenlemesi benimsemelidir. (4) İlgili eylemler ve kaynaklar dahil olmak üzere bu Strateji, Ajansın çok yıllık programlamasına dahil edilmelidir. (5)

Ajans, AB+ ölkelerini "CEAS'nin dış boyutuyla ilgili konularda üçüncü ölkelerle iş birliğinde" ve "yeniden yerleştirme konusundaki eylemlerinde" desteklemekle görevlendirilmiştir. (6) Bu görevler, EUAA Yönetmeliğinin 14. ve 38. Gerekçeleri ile 35. maddesinde daha ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

İrtibat görevlilerinin üçüncü ölkelere gönderilmesi Ajansın elindeki yeni bir araçtır. İrtibat görevlilerinin üçüncü ölkelere gönderilmesine ilişkin ön koşullar, gönderilme süreci ve bu kişilerin görevleri EUAA Yönetmeliğinin 36. maddesinde belirtilmiştir. EUAA, bu hükümlerin faaliyete geçirilmesi için gerekli hazırlık tedbirlerini üstlenmektedir.

EUAA, görevlerini yerine getirirken, AB Temel Haklar Şartı ve uluslararası hukuk alanında özellikle 31 Ocak 1967 tarihli New York Protokolü ile değiştirilen 28 Temmuz 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne ilişkin Cenevre Sözleşmesi dahil olmak üzere ilgili Birlik hukuku uyarınca temel hakların korunmasını garanti eder.

EUAA, üçüncü ölkelerle iş birliği yaparken, Avrupa Konseyi'nin rehberliği de dahil olmak üzere, Birliğin dış politikasına uygun olarak ve bu politika çerçevesinde hareket eder. Dış faaliyetlerini, AB'nin üçüncü ölkelerle olan

daha geniş kapsamlı stratejik iş birliğine entegre eder.

EUAA'nın dış faaliyetlerinin politika çerçevesi, Göç ve Hareketliliğe Küresel Yaklaşım, AB Genişleme Stratejisi, Doğu Ortaklığı politika çerçevesi, Valletta Eylem Planı, Batı Balkanlar Stratejisi, AB-Türkiye Bildirisi, Malta Deklarasyonu ve Uygulama Planı, ana göç yollarına ilişkin AB Eylem Planları ve diğer tüm ilgili dış faaliyet politika ve planları dahil olmak üzere Avrupa politika ve yaklaşımları tarafından belirlenmektedir. (7)

İç ve dış boyut arasındaki ayrılmaz bağın yanı sıra üçüncü ölkelerle kapsamlı, dengeli ve karşılıklı fayda sağlayan ortaklıkların sürdürülmesi ihtiyacını vurgulayan Göç ve İltica Paktı, kilit bir referans belgesini temsil etmektedir.

Sığınma ve Göçün Dış Boyutları Çalışma Grubu (EMWP) tarafından kabul edilen Eylem Planları ve göçün dış boyutu için operasyonel koordinasyon mekanizması (MOCADDEM) tarafından kabul edilen Eylem Planları, genel politika çerçevesini eyleme geçirmekte ve AB'nin önceliklerini değişen göç bağlamı ve ihtiyaçlarına uyarlamaktadır.

Mültecilere İlişkin Küresel Sözleşme (GCR) de Ajans için uluslararası düzeyde bir referans çerçevesidir.

AB-Türkiye bildirisi gibi yukarıda bahsi geçen politika araçlarının birçoğu yeniden yerleştirme ve insani kabul alanında da geçerlidir. Bu alandaki diğer önemli politika araçları arasında Göç ve İltica Paktının bir parçası olan AB'de korumaya yönelik yasal yollara ilişkin Tavsiye ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin (UNHCR)

(4) Göç ve İçişleri Genel Müdürlüğü (DG HOME) ve EUAA, Ocak 2018'de dış eylem konusunda iş birliği için bir çalışma anlaşması imzaladı. Çalışma düzenlemesi yürürlükte ve gerektiğinde karşılıklı anlaşmalarla değiştirilecektir.

(5) EUAA Yönetmeliğinin 42. Maddesi.

(6) EUAA Yönetmeliğinin 2. Maddesi.

(7) Liste kapsamlı olmayıp yazıldığı sıradaki (Mart 2023) mevcut durumu yansıtmaktadır.

Öngörülen Küresel Yeniden Yerleştirme İhtiyaçları ve Mülteciler için Üçüncü Ülke Çözümleri küresel stratejisi gibi ürünleri yer almaktadır: Yol Haritası 2030.

Bu çerçeveler, yeniden yerleştirme ve insani kabul için çok yıllık AB taahhüdünde önemlidir. Birlik Yeniden Yerleştirme Çerçeve Yönetmeliği kabul edildiğinde EUAA'nın

yeniden yerleştirme ve insani kabul alanındaki rolüne de eklenecektir.

EUAA Dış İş birliği Stratejisi, örneğin eğitim ve öğrenim, kabul ve inovasyona odaklanan diğer EUAA tematik stratejileriyle birlikte okunmalıdır.

4. Üçüncü ülke desteği

İlişki merkezli yeni bir yaklaşım

Önceki Strateji, Batı Balkanlar, Türkiye ve Orta Doğu ve Kuzey Afrika (MENA) bölgesi olmak üzere üç coğrafi öncelik tanımlamaktadır. Ancak, bu strateji aynı zamanda Ajansın diğer üçüncü ülkelerle ilişkiye geçmesine ve yeni ihtiyaçlar ortaya çıktığında destek taleplerine göre hareket etmesine olanak sağlamıştır. Gerçekten de Doğu Ortaklığı bölgesindeki "yeni ortaklara" bazı çok özel talepler doğrultusunda (örneğin Gürcistan) geçici destek sağlanmıştır. Ajans ayrıca, Nijer ve Afganistan bölgesindeki ülkelerle, karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmalarını sağlamak amacıyla iş birliği yapmanın yollarını araştırmıştır.

Hızla gelişen küresel operasyonel ortam göz önüne alındığında, Ajansın daha önce iş birliği yapmadığı üçüncü ülkelerle iş birliği konusunda öngörülemeyen talepleri karşılamak ve kaynakların kullanılabilirliğini

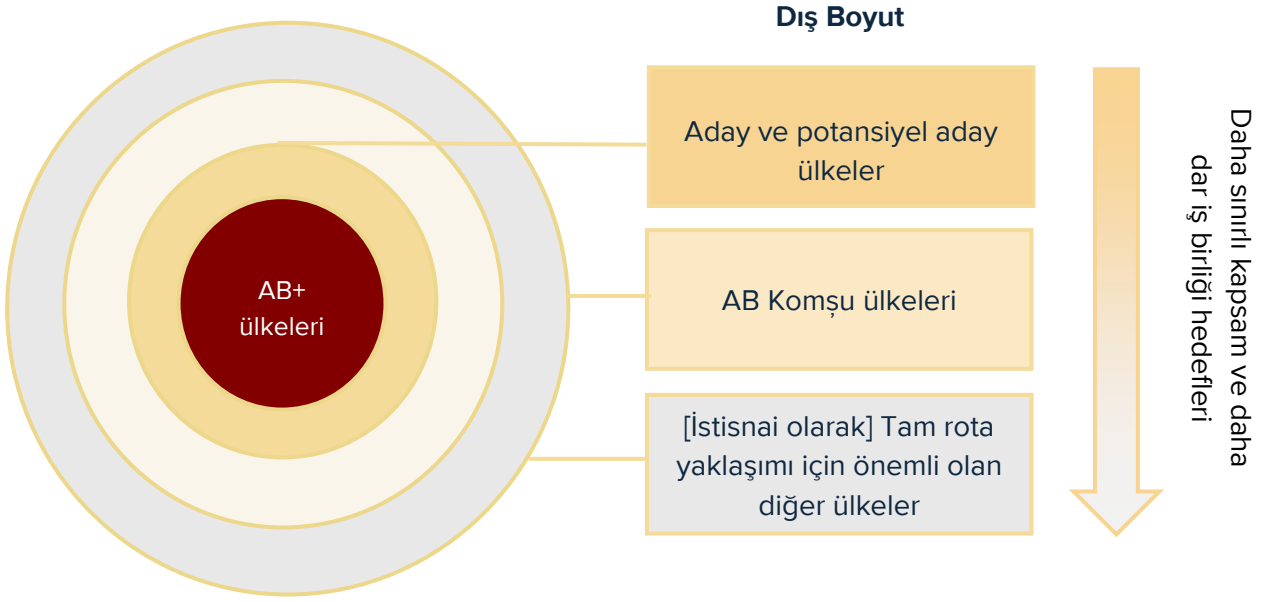
hesaba katmak için açık bir esneklik payı gereklidir.

Ajans, mevcut ortaklarla çalışmalarını sürdürmeye devam ederken, yeni ihtiyaçlar ortaya çıktığında ve AB öncelikleri yeniden gündeme geldiğinde üçüncü ülkeler ve bölgelerle destek ve iş birliği çağrılarına yanıt vermeyi de değerlendirecektir. Bunu yaparken, kaynaklarının sınırları dahilinde ve ilgili ülkeye/bölgeye verilen öncelik düzeyiyle orantılı bir kaynak tahsisi ile hareket edecektir. Bazı durumlarda bu, kaynakların yeniden önceliklendirilmesini gerektirebilir.

Ajansın ortaklara vereceği desteğin kapsamını daha iyi tanımlamak gerekirse, bu yeni Strateji tamamen coğrafi bir yaklaşım yerine ilişki merkezli bir yaklaşımla öncelikleri belirlemektedir.

Ajansın "ana" görevi iç boyutta yatmaktadır. Dış boyutta, üçüncü ülke desteği için öncelik, aday ve potansiyel aday ülkelere

verilmektedir. Bu, AB dış politikası doğrultusunda, AB'ye katılım hedeflerine ulaşmaya çalışan ortak üçüncü ülkelere daha fazla ilgi gösterilmesi anlamına gelmektedir.

Daha sonra Ajans, diğer Avrupa Komşu ülkelerine ve son olarak da Komşuluk Bölgesi dışında yer alan ve "tam rota" yaklaşımına ulaşılmasında önemli olan ülkelere öncelik verecektir. Bu destek daha sınırlı bir kapsama sahip olacak ve hedefleri farklı olacaktır.

Ciddi önem taşıyan durumlar, Ajansın daha önce ilişkide bulunmadığı üçüncü ülkelere destek sağlaması için çağrı yapılmasına neden olabilir.

Yukarıda belirtilen önceliklendirme kapsamında, yeni ortak ülkelere (katılım ülkeleri veya diğerleri) desteğin etkinleştirilmesi, aşağıdakilere bağlı olarak duruma göre değerlendirilecektir:

- AB dış politikası, taahhütleri ve talepleri (Konsey kararları; Göçün Dış Boyutları Çalışma Grubu (EMWP) *Action Plans for strengthening comprehensive migration partnerships with priority countries of origin and transit* [Öncelikli menşe ve transit ülkelerle kapsamlı göç

ortaklıklarının güçlendirilmesi için Eylem Planları] ile AB Göç ve İltica Paktı'nın işler hâle getirilmesi ve Göçün Dış Boyutu için Operasyonel Koordinasyon Mekanizması (MOCADDEM) tarafından hazırlanan eylem fişleri;

- EUAA ile önceki iş birliği;
- Üçüncü ülkelere gelen talepler ve ortak ihtiyaç değerlendirmesi;
- Kaynakların kullanılabilirliği.

İhtiyaç tabanlı destek

Ajansın üçüncü ülkelere yönelik önceki destek stratejilerinde olduğu gibi, ihtiyaç tabanlı bir yaklaşım, müdahale mantığının merkezinde yer almaya devam edecektir.

Ajansın katılımı bir proje döngüsü yönetimi metodolojisini takip edecektir. Bu, uygun şekilde AB+ ülkeleri, Avrupa Komisyonu, AB Delegasyonları ve ilgili uluslararası örgütlerle iş birliği içinde ihtiyaç ve/veya fizibilite değerlendirmelerinin yapılmasını içerir. En önemlisi, ulusal sahiplenmeyi artırmak için değerlendirmeler üçüncü ülke yönetimiyle birlikte yürütülür. İhtiyaç değerlendirmesinin kapsamı, ülke ile daha önce iş birliği yapıp yapılmadığına bağlı olarak değişir. Bu değerlendirme, üç tamamlayıcı yaklaşım

uygulanarak gerçekleŐtirilecektir: normatif, ihtiyaç tabanlı ve talebe dayalı. Sağlanacak desteğin düzeyine ve türüne uygun hâle getirilir. Değerlendirme, ulusal makamların potansiyel destek için katılma kapasitesini de göz önünde bulunduracaktır.

Ajans, düzenli toplantıları ve bilgi alışverişi yoluyla üçüncü lke İŞ Birliği Ağı ve diğer ilgili paydaŐlara da danıŐacaktır. İlgili kurum içi veriler ve raporlar katılımdan önce göz önünde bulundurulacaktır. Ayrıca, AB+ lkeleri, üçüncü lkeler, AB kurum ve kuruluŐları, Uluslararası rgtler ve sivil toplum örgütleri tarafından hazırlanan ilgili raporlar da Ajansın potansiyel eyleminin gerekliliğini ve uygunluğunu önceden değerlendirmek için kullanılabilir.

Son olarak, Ajansın katılımı, katılımın artırılması veya katılımdan vazgeçilmesi ile ilgili kararlar Avrupa Komisyonu ve EUAA Yönetim Kurulu ile iŐtiŐare edilerek alınır ve stratejik programlama belgelerinin EUAA Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmesiyle onaylanır.

Ajansın yanıtı daha sonra tasarrufundaki iş birliği araçları ile formüle edilir, planlanır, yapılandırılır ve ardından uygulanır, izlenir ve değerlendirilir. Yönetim Kurulu, Ajansın raporlama araçları vasıtasıyla ve uygun olduğunda özel güncellemelerle faaliyetlerin uygulanmasındaki ilerleme hakkında bilgilendirilmeye devam edecektir.

Yeni, bütüncül bir yaklaŐıma doğru

Bu stratejiye eŐlik etmek üzere, EUAA'nın üçüncü lkelere sunabileceği farklı destek giriŐimlerini içeren bir katalog geliŐtirilecektir. Böyle bir "diŐ eylem hizmetleri katalogu", faaliyetlerin bir dizi destek yöntemine göre kolayca uyarlanabileceği kapsamlı ancak esnek bir yaklaŐıma katkıda bulunur. Bu da sahada hızla geliŐmesi muhtemel bir duruma hızlı Şekilde müdahale edilmesini kolaylaştırır. Katalog aynı zamanda katılım süreci ve iş birliği araçlarının tasarımı için bir temel

oluŐturacaktır. Bununla birlikte, beklentilerin, desteğe yönelik olası sınırlamaların ve süreç için ön koŐulların netleŐtirilmesi açısından da önemli olan kapsamlı bir ihtiyaç değerlendirme aşamasının yerini almaz.

Ajans, bir ülkenin desteğe ihtiyaç duyduğu her bir tematik alan için gerçek anlamda bütüncül bir destek sunmayı hedefleyecektir. Yukarıda bahsi geçen "diŐ eylem hizmetleri katalogu" kullanılarak bir "tematik paket" derlenecektir.

Ajans, kapasite geliştirme desteği sağlayarak ortak üçüncü lkelerin sığınma ve kabul sistemlerinin kurulmasını ve güçlendirilmesini destekleyecektir. Bir destek paketindeki faaliyetlerin türü ve tematik kapsamı operasyonel bağlama, ihtiyaç değerlendirmesinin sonucuna ve kaynak mevcudiyetine bağlı olmakla birlikte, aday ve potansiyel aday lkeler için kapsam genellikle daha geniş olacaktır.

Bir paket, uygulamalara ilişkin bilgi paylaŐımını, belirli bir temaya ilişkin rehberlik ve araçların yaygınlaŐtırılmasını ve uygun Şekilde EUAA rnleri ve bunların kullanım amaçları hakkında bilgilendirme oturumları ve/veya Avrupa Sığınma Müfredatının ilgili tematik alanında eğitim verilmesini amaçlayan faaliyetlerden oluŐacaktır.

Uygun olduğu lde, Ajans pakete daha pratik, "operasyonel" nitelikte unsurlar ekleyecektir. Ulusal makamlarla el ele, daha çok kurumsal geliŐmeye odaklanabilir. Bu, destek araçlarının veya geliştirilmiş prosedürlerin uygulanmasını göstermeyi ve bunların yaygınlaŐtırılmasını desteklemeyi amaçlayan Standart Operasyon Prosedürlerinin (SOP), atölye çalışmalarının veya diğer öğrenme faaliyetlerinin ortaklaŐa geliŐtirilmesini içerebilir. Ortak nc ülkelerden gelen yetkililer için AB+ lkelerine yapılan çalışma ziyaretleri ve uzman görevleri de mevcut kapasitelerin ve kurumların güçlendirilmesine yardımcı olacaktır. Ajans, ayrıca Batı Balkan ortaklarının seçilmiş AB ağ toplantılarına katılımını kolaylaŐtıracaktır.

İlk iş birliği aşamasında, katılım sürecinde olmayan ülkelere Avrupa Sığınma Müfredatının temel modüllerine erişim gibi daha sınırlı bir paket sunulabilir. Bu modüllerin tercüme edilmesi ve diğerlerinin teslim edilmesi ikinci bir aşamada düşünülebilir.

Bir "Tüm Ajans" çabası

Yukarıda açıklanan "paket" yaklaşımı göz önüne alındığında, bu Stratejinin hedeflerine ulaşılması Ajansın "tüm Ajans" olarak çaba sarf etmesini gerektirecektir. Uygulama, kaynakları kullanır ve Ajans genelinde bilgi ve uzmanlığa dayanır. Ajansın Sığınma Bilgi Merkezi, AB+ ülkeleri için tasarlanan sığınma ve kabul konusundaki pratik rehberleri, araçları ve teknik tavsiyeleri üçüncü ülkelere yayarak Ajansın üçüncü ülkelerdeki çalışmalarına katkıda bulunur. Eğitim ve Mesleki Gelişim Merkezi, tamamlayıcı destekle katkıda bulunur. Üçüncü ülkelerde ilgili Avrupa Sığınma Müfredatı eğitim modüllerinde eğitim vermek üzere uzman eğitimci gönderir. Gerekliğinde, operasyonel iş birliği Operasyon Merkezi tarafından kolaylaştırılır. Bu merkez, Ajansın saha uzmanlığına sahiptir.

Özel bir Birim/Sektör tarafından yönetilmekle birlikte, üçüncü ülke desteğinin uygulanması tüm ajansın ortak çabasıdır. Yukarıda sözü edilen üç merkezin personeli öncelikle AB+ ülkelerini desteklemekle görevlidir. Bu nedenle, üçüncü ülke desteğinin stratejik programlaması, farklı merkezlerin destek kapasitelerinin sınırları dahilinde olmalıdır.

Destek yöntemlerinin özel bağlama uyarlanması

Ajansın desteğini ortak ülkenin belirlenen ihtiyaçları ve çıkarları doğrultusunda ne ölçüde uyarlayacağı, yukarıda açıklanan "tüm ajans" çabası göz önünde bulundurulmak kaydıyla mevcut kaynaklara bağlıdır. Bazı durumlarda, EUAA ürünlerini bir ortak ülkenin özel bağlamına uyarlamak mümkün olmayabilir.

Desteğin türü ve tematik kapsamı ile iş birliği çerçevelerindeki ayrımlar, söz konusu ortak ülkeye ve Ajansın uygulama çerçevesi doğrultusunda verilen önceliğe bağlı olarak farklılaştırılmış bir yaklaşım uygulanarak yapılacaktır. Bu anlamda, Ajans, müdahalelerini farklı bölgelerde sahip olduğu farklı stratejik hedeflerin yanı sıra ülkenin ihtiyaç ve çıkarlarına ilişkin hususları da göz önünde bulundurarak tasarlayacaktır.

Avrupa Komşu ülkelerine desteğin stratejik amacı, koruma alanını güçlendirmek ve standartları yükseltmek iken, aday ve potansiyel aday ülkelerde destek bir adım daha ileri gitmektedir. Bu destek, yetkili makamları CEAS'ye gelecekteki katılım için hazırlamaya yöneliktir. EUAA, göç ve sığınmaya ilişkin ulusal yasal çerçevelerin ve bunların pratik uygulamalarının CEAS ile uyumlu hâle getirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır. "Bölüm 24 - Adalet, Özgürlük ve Güvenlik" kapsamındaki kriterleri karşılamak ve AB entegrasyonuna yönelik ilerleme sağlamak için bu yaklaşımın sağlanması gerekmektedir.

Avrupa Komşuluk Bölgesi dışındaki ülkelerde de (bu belgede "tam rota" ülkeleri olarak anılacaktır) Ajans koruma alanını güçlendirmeyi hedefleyecek, ancak bunu sadece Ajansın benzersiz uzmanlığa sahip küçük bir oyuncu olarak katma değer sağlayabileceği ilgili niş alanlarda yapacaktır.

Ortak ülkeden bağımsız olarak, Ajansın gücü ve iş birliğinin katma değeri, AB perspektifini getirmesinde ve AB müktesebatı ve Avrupa standartları hakkında bilgi sağlamasında yatmaktadır. Buna ek olarak, Ajans, AB'nin sığınma ve kabul alanındaki en iyi uygulamaları hakkında AB uzmanlarıyla (kurum içi veya AB+ ülkeleri tarafından sağlanan) denkler arası bilgi alışverişini kolaylaştırmak için en iyi konuma sahiptir. Bu anlamda, göç ve sığınma konusunda

uzmanlaŐmıŐ Uluslararası Örgütlerin görev ve çalışmalarını tamamlamaktadır.

AB+ ölkelerinin operasyonel katılımını kolaylaştırmak için taleplerin yanıtlanması

2022 yılında Ajans, yerinden edilmiş kişilerin Moldova'dan gönüllü AB+ ölkelerine transferini bilgi sağlama yoluyla desteklemek üzere Moldova'ya bir ekip göndererek AB+ ölkeleri ile üçüncü bir ölkede arasında operasyonel iş birliğini kolaylaŐtırma konusunda ilk deneyimini kazanmıŐtır. Gelecekte Ajans, yaklaşımını yeni bağlama uyarlarken bu olumlu ilk deneyimden yararlanabilir. İlişki merkezli yaklaŐıma uygun olarak, operasyonel iş birliğini kolaylaŐtırma imkânı, aday ve potansiyel aday ölkeler için saklı tutulacaktır.

Bu bağlamda çeşitli yollar incelenecektir: Örneğin, AB+ ölkelerinin üçüncü ölkelere sĐınma veya kabul ile ilgili ekipman temini ve/veya finansmanına istekli oldukları yerlerde, EUAA ortak teknik spesifikasyonlar ve ilgili eğitimler/kılavuzlar ile destek sunabilir.

İş birliği araçlarımız

EUAA, dış eylem hedeflerine ulaŐmak için elindeki araçları en iyi şekilde kullanmaya çalışacaktır. EUAA, desteğini planlamak, yapılandırmak ve sunmak için en uygun aracı kullanacaktır. Bir esneklik payı bırakılarak, araç seçimi, ortak ölkelerin katılım ölkesi mi, AB komşu ölkesi mi yoksa "tam rota" ölkesi mi olduğuna bağlı olacaktır.

Üçüncü ölkede faaliyetlerini uygulamak için Ajansın elindeki iş birliği araçları Őunları içerir: özel amaçlı müdahaleler, Projeler, ikili iş birliği için Yol Haritaları, irtibat görevlileri ve Çalışma Düzenlemeleri.

Yol Haritaları ve Projeler, katılım ölkeleri ve AB'ye komşu ölkelerle iş birliği araçları olsalar da "tam rota" ölkeleri için iş birliği araçları olarak devre dış bırakılmazlar.

EUAA daha sık olarak, "tam rota" ölkeleriyle belirli eksiklikleri gidermeyi amaçlayan, daha amaca özel nitelikte hedefe yönelik müdahalelerden oluŐan "daha hafif" iş birliği biçimlerini tercih edecektir.

Mümkün olduğu durumlarda, Ajans, kendi başına küçük ölçekli kapasite geliştirme girişimleri başlatmak yerine diğer aktörlerin mevcut süreçlerine katılarak ve daha geniş çerçeveler altında çalışarak müdahale edecektir (örneğin, Avrupa Takımı Girişimleri, Göç Diyalogları/Süreçleri, UNHCR SĐınma Kapasitesi Destek Grubu destek girişimleri ve Akdeniz için Göç Kapasitesi Ortaklığı bağlamında eğitim konusunda Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi -ICMPD- ile iş birliği).

Yol Haritaları, Projeler ve özel amaçlı müdahaleler, yararlanan ölkede ve Ajansın uygun düzeylerinde mektup alışverişi yoluyla resmi olarak onaylanacak ve resmileŐtirilecektir. Ajansın belirli ortak ölkelerle ortaklığının yoĐunlaŐmasının bir iŐareti olarak Çalışma Düzenlemelerinin sonuçlandırılması olanağı araŐtırılmaya devam edecektir.

Bir ölkede iş birliğinin bir çalışma düzenlemesi kapsamında çerçevelendirilmesi, Ajansın bir irtibat görevlisi görevlendireceği durumlarda özellikle önem kazanabilir. Bu tür iş birliği çerçeveleri, üçüncü bir ölkede uzun vadeli iş birliğine yönelik en yüksek taahhüt düzeyini ifade etmektedir.

İrtibat görevlileri

Ajansa üçüncü ölkelerle ilişkilerini sürdürmek ve geliŐtirmek için yeni fırsatlar sunan EUAA görevi, Ajansa, irtibat görevlilerinin yerleŐtirilmesi de dahil olmak üzere üçüncü ölkelerde daha geliştirilmiş bir mevcudiyet oluŐturma imkânı sağlamaktadır. Bu görevliler ulusal makamlarla ilişki hâlinde, iletişim ve bilgi akıŐını kolaylaŐtıracak, yetkili makamlar ve sahadaki kilit aktörlerle etkili ilişkiler ve koordinasyon mekanizmaları kuracak ve

sürdürecektir. Özellikle AB Delegasyonları, uluslararası örgütler ve uygun olduğu hâllerde sahadaki diğer ilgili paydaşlarla yakın koordinasyon içinde olacaklardır.

EUAA Yönetmeliği tarafından belirlenen kriterler, irtibat görevlisinin görevlendirileceği ülkeleri belirleyecektir. Bunlar arasında ülkenin sığınma ve göç yönetimi uygulamalarının mutlak insan hakları standartlarına uygunluğu, üçüncü ülkedeki sığınma durumu ve AB'deki sığınma durumu üzerindeki etkisi yer almaktadır. Buna ek olarak, Ajansın irtibat görevlilerinin görevlendirilmesine yönelik teklifleri, ilişki merkezli yaklaşım uyarınca ülkelerin/bölgelerin önceliklendirilmesi ile uyumlu olacaktır. Ajans, ayrıca Avrupa Göç İrtibat Görevlileri (EMLO), diğer JHA Ajansları İrtibat Görevlileri ve Uluslararası Örgüt ofisleri dahil olmak üzere sahadaki diğer aktörlerin olası varlığını ve üçüncü ülkedeki güvenlik durumunu da dikkate alacaktır. İrtibat Görevlileri mümkün olan her yerde AB Delegasyonu tesislerinde ağırlanmalıdır.

Aday ve potansiyel aday ülkelerin EUAA yapılarına entegre edilmesi

EUAA'nın aday ve potansiyel aday ülkelerdeki sığınma ve kabul standartlarını ve uygulamalarını AB'ninkilere yakınlaştırmayı hedeflemesinin yollarından biri, bu ülkeleri mevcut EUAA yapılarına kademeli olarak dahil etmektir.

Bu yaklaşım, başlangıçta Batı Balkan aday ve potansiyel aday ülkeleriyle sınırlı olacaktır. EUAA bu bağlamda Komisyondan gelen çeşitli bildirimlere ve Avrupa Konseyi Kararlarına yanıt vermektedir. ⁽⁸⁾ Bu sayede, Batı Balkan ortakları, Üye Devletler arasındaki denkler

arası bilgi alışverişinden faydalanabilecek ve uygun olduğu durumlarda, hâlihazırda kullanmakta oldukları veya AB üyesi olduklarında kullanmaları talep edilecek EUAA ürünlerinin geliştirilmesine dahil olabileceklerdir. Aynı zamanda, AB+ ülkeleri de CEAS'nin iç ve dış boyutlarının birbirine olan yakın bağımlılığının gerektirdiği bilgi alışverişinden faydalanabilir. Özellikle AB+ ülkeleri, kamuya açık hâle geldiğinde Bilgi ve Belge Sistemine yapacakları katkılardan faydalanabilirler.

Bu kademeli entegrasyon girişimi, EUAA'nın bazı ağlarına katılan bazı Batı Balkan ortaklarıyla şimdiden başlamıştır. EUAA, özellikle veri ve bilgilerin hassasiyeti konusundaki endişeleri dikkate alarak, Dünya Bankası'nın her bir EUAA ağına katılımının katma değerini ve hangi yaklaşımın en uygun olduğunu araştıracaktır. Farklı ortaklar ve farklı ağlar için farklılaştırılmış bir yaklaşımın benimsenmesi gerekip gerekmeyeceğini belirleyecek, başlangıçta entegrasyon için en uygun olanlara odaklanacaktır.

İlgili EUAA ağlarının resmi Görev Tanımlarının mevcut olduğu durumlarda, bunların ilgili prosedürlere göre değiştirilmesi gerekebilir. Ajans, ağları uygun olduğunda ağ yönlendirme toplantıları dahil olmak üzere, mümkün olan en geniş entegrasyonu sunmaya teşvik edecek olsa da zaman çerçevesi ve sunulan katılım türüne ilişkin kararlar nihai olarak her ağın üyelerine ait olacaktır.

EUAA yapılarına katılımı araştırmanın yanı sıra, EUAA bölge içi iş birliğini ve bölgesel ağların (bölgesel Batı Balkanlar COI ağı gibi) kurulmasını teşvik etmeye devam edecektir. Aynı zamanda, bölgesel Batı Balkan uygulayıcı ağları ile mevcut EUAA koordinasyon

⁽⁸⁾ Avrupa Komisyonu'nun "Batı Balkanlar için muteber bir genişleme perspektifi ve AB'nin Batı Balkanlar'la ilişkilerinin güçlendirilmesi" (COM/2018/065) konulu 2018 tebliği, "İlgili AB iç politikalarının Batı Balkanlar'a daha fazla genişletilmesi", "göç konusunda Batı Balkanlar'la stratejik ve operasyonel iş birliğinin artırılması" ve "Batı Balkanlar'ın mevcut AB bilgi ağlarına daha fazla entegre edilmesi" çağrısında bulunmuştur.

Buna ek olarak, 23 Haziran 2022 tarihli Avrupa Konseyi kararları, ilgili tüm aktörleri "Avrupa Birliği ile bölge arasındaki kademeli entegrasyonu, genişleme süreci boyunca geri döndürülebilir ve liyakate dayalı bir şekilde daha da ilerletmeye" davet etmiştir.

platformları arasında, örneğin ortak oturumların düzenlenmesi yoluyla, etkileşimlerin uygunluğu araştırılacaktır.

5. Yeniden yerleşirme ve insani kabul

Operasyonel destek

İstanbul'daki Yeniden Yerleşirme Destek Tesisi (RSF)

Öngörülebilir gelecekte, Türkiye, aynı zamanda AB-Türkiye Mutabakatı nedeniyle de AB+ ülkelerine yeniden yerleşen pek çok ülke için öncelikli bir ülke olmaya devam edecektir. Bu nedenle, EUAA, RSF aracılığıyla AB+ ülkelerini desteklemeye devam edecektir. 2021 yılında, RSF pilot aşamasının (2019-2021) olumlu değerlendirilmesinin ardından, Ajans, Hırvatistan Cizvit Mülteci Hizmetleri ve ortağı Uluslararası Katolik Göç Komisyonu (ICMC) ile dört yıllık yeni bir çerçeve sözleşme imzalamıştır. Bu nedenle, EUAA, yeniden yerleşirme ve insani kabule yönelik taahhütlerinin uygulanmasını desteklemek ve mülteciler için artan yasal göç çözümlerini kolaylaştırmak amacıyla artan sayıda AB+ ülkesi ile yakından çalışarak, RSF'deki

hizmetlerin yerine getirilmesini koordine etmeye devam edecektir.

RSF, Türkiye'den yeniden yerleşirme ve insani kabul operasyonları yürüten AB+ ülkeleri için tek noktadan hizmet veren bir çözümdür. Seçim görevleri, mülakatlar, kültürel oryantasyon veya ayrılış öncesi oryantasyon görevleri için yüz yüze, hibrit veya uzaktan hizmet vermektedir. Programlama, tercümanlık, bilgi sağlama, mülteciler için konaklama ve yemek ayarlama, çocuk bakımı, BT desteği, tıbbi değerlendirme gibi hizmetler sunmaktadır. Amaç, AB+ ülkelerinin operasyonel uzmanlarının temel görevlerine odaklanabilmeleri için AB+ ülke görevleriyle bağlantılı lojistik zorlukların çoğunu çözmektir. Hizmetlerin yapısı AB+ ülkelerinin farklı ihtiyaçlarına, taleplerine ve prosedürlerine uyarlanabilir ve ölçükleri büyütülüp küçültülebilir.

Sosyal yardım hizmetleri yaklaşımı

RSF'nin katma değeri AB+ ülkeleri tarafından geniş ölçüde kabul edilmekte ve büyük takdir görmektedir.

Bu nedenle, pilot aşamadan hemen sonra, EUAA ve AB+ ülkeleri RSF konseptinin olası "tekrarlanabilirliği" hakkında tartışmalara girmiştir. Sonuç olarak, Türkiye'nin kapsamı dışındaki AB+ ülkelerinin operasyonel ihtiyaçlarını karşılamak için Ajansın, sadece RSF modelini taklit ederek garanti edilemeyecek düzeyde bir esnekliğe ihtiyacı vardır. Bu noktada, kavramsal bir değişime ihtiyaç vardır.

Türkiye dışında AB+ ülkeleri, AB önceliklerine ve UNHCR'nin küresel yeniden yerleştirme ihtiyaçlarına bağlı olarak veya bunlara ek olarak çok daha az sayıda ve farklı ulusal önceliklerle çeşitli üçüncü ülkelerden yeniden yerleştirme yapmaktadır. Yeniden yerleştirme için öncelikli ülkelerin seçimi, AB taahhüt sürecine de yansıdığı üzere, iç ve dış siyasi gelişmelerden büyük ölçüde etkilenmektedir. Tüm bu değişkenler, Türkiye dışında tek bir ülkede öngörülebilir planlama yapılmasını ve uzun vadeli yatırımların gerekçelendirilmesini zorlaştırmaktadır.

Ajansın önerisi, AB+ ülkelerini Türkiye dışında tek bir yerde değil, birden fazla üçüncü ülkede desteklemek üzere bir sosyal yardım hizmeti yaklaşımı benimsemektir. Bu, EUAA'nın desteğinin hızını ve esnekliğini en üst düzeye çıkaracak ve Ajansın AB+ ülkelerinin hızla gelişen ihtiyaçlarını küresel açıdan daha geniş bir coğrafi kapsamda karşılamasını sağlayacaktır.

Ajans, İstanbul'da RSF tarafından sunulan hizmetlerle karşılaştırılabilir bir dizi hizmeti birden fazla üçüncü ülkede sunmak için hedeflenen çerçeve sözleşmeleri imzalamayı amaçlamaktadır.

Bir ülkede kalıcı bir fiziksel tesise sahip olmak yerine, bu tür çerçeve sözleşmeler, ihtiyaç duyulan süre boyunca ilgili hizmetlerle geçici destek sağlanmasına olanak tanıyacaktır. Yerel koşullara bağlı olarak, bu tür geçici destekler çeşitli aktörler tarafından işletilen tesislerde verilebilir: AB, AB+ ülkeleri, uluslararası örgütler, sivil toplum örgütleri veya özel kuruluşlar. Bu tür tesislerin ilgili AB norm ve standartlarına uyması gerekecektir.

Koordinasyon desteği

Yeniden Yerleştirme ve İnsani Kabul Ağı, Ocak 2020'deki kuruluşundan bu yana, yeniden yerleştirme ve insani kabul programlarıyla ilgilenen veya bu programlara dahil olan AB+ ülkeleri için bir referans forumu hâline gelmiştir.

Ağın amacı, AB+ ülkelerinin ulusal makamları ile ilgili aktörler arasında, yeniden yerleştirme ve insani kabul ile ilgili hem stratejik hem de operasyonel düzeyde iş birliğini ve koordinasyonu kolaylaştırmak ve artırmaktır.

Ağın esnek bir araç olduğu kanıtlanmıştır: Toplum desteği ve yeniden yerleştirmeye ilgili bilgi sağlama ve yeniden yerleştirmede izleme ve değerlendirme gibi belirli kilit alanlarda kavramsal ve operasyonel gelişmeleri ilerletmek için kendi çatısı altında özel çalışma grupları kurulmuştur.

Ekim 2021'de Afganlar için güvenli yollara ilişkin Uzman Platformunun başlatılması, Ağın gerekliliğini ve uyarlanabilirliğini kanıtlamaktadır. Uzman Platformu, ilgili olduğu sürece, uluslararası korumaya ihtiyaç duyan savunmasız Afganlar için yasal ve güvenli kanallar sağlama ve geliştirme çabaları konusunda Avrupa çapında ve küresel koordinasyonu sağlamayı amaçlamaktadır. Katılımcılar arasında AB+ ülkeleri, Avustralya, Kanada, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'nin yanı sıra UNHCR, Uluslararası

Göç Örgütü (IOM), ICMPD ve diğer ilgili paydaşlar yer almaktadır.

AB+ ülkelerinin talebi üzerine ve üçüncü ülkelerdeki AB Delegasyonları ile koordinasyon hâlinde, Ağ ve özellikle EUAA, yeniden yerleştirme ve insani kabulün uygulanmasını etkileyen pratik konularda (seyahat belgelerinin veya çıkış izinlerinin mevcudiyeti gibi) üçüncü ülkelerle diyalogları da kolaylaştırabilir.

Ağ faaliyetlerinin yanı sıra, EUAA, üst düzey Yeniden Yerleştirme Forumu, Yeniden Yerleştirme Üzerine Yıllık Üçlü İstişareler ve Öncelikli Durumlar Çekirdek Grubu gibi AB ve küresel forumlar aracılığıyla ortaklarıyla yakın bir şekilde çalışmaya devam etmektedir. EUAA, ayrıca Ajansın yetki alanı dahilinde potansiyel desteği değerlendirmek amacıyla uluslararası korumayla bağlantılı tamamlayıcı yollara ilişkin tartışmaları da takip etmektedir. UNHCR ve IOM ile yakın temas ve koordinasyon, üç ayda bir yapılan üçlü toplantılar aracılığıyla sağlanmaktadır. ICMC, Küresel Mülteci Desteği Girişimi (GRSI) ve Göç Politikası Enstitüsü (MPI) gibi diğer ortakların yanı sıra EUAA'nın Danışma Forumu aracılığıyla genel olarak sivil toplum da sık sık sürece dahil edilmektedir.

Kapasite geliştirme

EUAA, AB+ ülkelerinin ana yararlanıcı olduğu yerlerde yeniden yerleştirme ve insani kabul ile ilgili kapasite geliştirme araçları, eğitim ve faaliyetler oluşturmaya ve sunmaya devam edecektir.

EUAA, bu tür programların hâlihazırda mevcut olmadığı veya değiştirilmesi gerektiği durumlarda, gerekli pilot aşamalar veya bu tür programların uygulanması için gereken kurumsal değişim yönetimi planları dahil

olmak üzere, yeniden yerleştirme ve insani kabul programlarının tasarlanmasını ve oluşturulmasını destekleyebilir. EUAA ayrıca AB+ ülkelerini, yeniden yerleştirme ve insani kabul programlarını etkili ve verimli bir şekilde uygulayabilmeleri için özel yeniden yerleştirme eğitimleri ve çeşitli araçlarla desteklemektedir. Örneğin, EUAA yeniden yerleştirme operasyonel araçları,⁽⁹⁾ bilgi temini, seçim görevleri ve transferlerinin örgütlenmesi gibi alanları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

EUAA, Avrupa Sığınma Müfredatının bir parçası olarak, yeniden yerleştirme konusunda kapsamlı bir eğitim sunabilir ve uygulayıcılara yeniden yerleştirme ve insani kabulün ne anlama geldiği, kimler için olduğu ve uygulamada nasıl organize edilip sunulabileceği konusunda içgörü sağlayabilir. EUAA, ayrıca yeniden yerleştirme sürecinin çeşitli aşamalarıyla ilgili pratik konulardaki eğitim teklifini genişletmeye kararlıdır.

İhtiyaçlara ve ilgi alanlarına bağlı olarak Ajans, yeniden yerleştirme ve insani kabul programları hakkında bilgi ve anlayışı artırmak için ortak üçüncü ülkelere de kapasite geliştirme yardımı sağlayacaktır.

İletişim

EUAA'nın Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden kaçan insanları hedefleyen AB çapındaki iletişim kampanyasına yaptığı katkılar, Ajansın hedef gruplara ulaşma ve onlarla etkili iletişim kurma becerisini ortaya koymuştur. Ajans, ayrıca yeniden yerleştirme ve insani kabul konularına özel olarak odaklanan "Let's Speak Asylum" (Sığınma Konusunu Konuşalım) Projesi kapsamında bilgi sağlamaya yönelik özel bir metodoloji geliştirmiştir.

⁽⁹⁾ *Facilitating Resettlement and Refugee Admission through New Knowledge* [Başlangıçta Yeni Bilgi Yoluyla Yeniden Yerleştirme ve Mülteci Kabulünün

Kolaylaştırılması] (EU-FRANK) projesi çerçevesinde geliştirilmiştir.

Bu alanda artan uzmanlığını göz önünde bulunduran AB+ ülkeleri, EUAA'dan AB'nin yeniden yerleştirme ve insani kabul programlarının görünürlüğünü artırmayı amaçlayan farkındalık artırma ve iletişim kampanyalarına yardımcı olmasını istemiőtir.

EUAA, ilgili AB+ ülkeleriyle birlikte, yeniden yerleőtirilen mültecilerin hikayelerini paylaşma ve yeniden yerleştirme ve insani kabul konularında bilgilendirme materyalleri geliştirme yollarını araştıracaktır.

6. Finansman ve insan kaynakları

EUAA'nın "ana" görevi, iç boyutla alakalı olduğu için, EUAA bütçesinin ve insan kaynaklarının çok küçük bir kısmı doğrudan dış boyuta tahsis edilmiştir. EUAA'nın genişletilmiş yetki alanı ve AB+ ülkelerinin artan destek talepleri de Ajansın sınırlı kaynakları üzerinde baskı oluşturmaya devam etmektedir. Bu nedenlerle, üçüncü ülkelere verilen destek giderek daha fazla dış finansmana bağımlı hâle gelmektedir.⁽¹⁰⁾ EUAA, 2016 yılından bu yana, sığınma ve kabul sistemlerini CEAS standartlarına uygun hâle getirme çalışmalarında Batı Balkan ortaklarını desteklemeyi amaçlayan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) fonundan faydalanmaktadır. EUAA, Kuzey Afrika'daki çalışmalarını desteklemek için AB+ ülkelerinden gelen gönüllü mali katkılardan da faydalanmıştır.

Kaynaklardaki kısıtlamanın öngörülebilen gelecekte de devam edeceğinin bilincinde olan EUAA, kaynakların gerektiğinde esnek bir şekilde yeniden tahsis edilmesi çabalarına ek olarak, ilgili AB fonlarından ve AB+ ülkelerinden finansman sağlama çabalarını sürdürecektir.

IPA'nın yanı sıra, Ajansın henüz IPA ve Güney Komşuluk Bölgesi kapsamında olmayan yeni aday ve potansiyel aday ülkeler gibi diğer bölgelerdeki ülkeleri destekleyebilmesini sağlamak amacıyla, muhtemelen ilgili ortaklarla (örneğin ICMPD, UNHCR) iş birliği içinde Komşuluk, Kalkınma ve Uluslararası İş Birliği Aracı (NDICI)-Küresel Avrupa kapsamında fon aranacaktır.

AB+ ülkeleri tarafından önerildiği üzere, Ajans ayrıca çabaların tekrarlanmasını önlemek ve ilgili paydaşlar arasında eylemlerin tamamlayıcılığını sağlamak için kendi ağırları ile IPA ve NDICI komiteleri arasında bilgi alışverişini geliştirmenin yollarını araştıracaktır. Ajansın uzmanlığı ve teknik tavsiyeleri, özellikle sığınma ve kabul ile ilgili müdahalelerin programlanması ve planlanması aşamasında çok değerli olabilir.

Ayrıca, AB+ ülkelerinin gönüllü mali katkıları Gönüllü Dayanışma Mekanizması (VSM) çerçevesinde toplanabilir.⁽¹¹⁾ Alternatif dayanışma tedbirleri uygulamayı tercih eden AB+ ülkeleri, belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda üçüncü ülkelerdeki EUAA projelerini finanse edebilir. VSM Bildirgesine göre, bunun uygulanmasından alınan dersler, Sığınma ve Göç Yönetimi Yönetmeliğine dahil edilecek kalıcı dayanışma mekanizmasına ilişkin müzakerelere ışık tutacaktır. Daha da önemlisi, dış finansmanın amacına hizmet edebilmesi için, bu finansmanın bir kısmını kullanarak proje personeli istihdamının mümkün olması gerekecektir.

Yeni EUAA yetkisi, Ajansa hibe verme imkânı sunmaktadır. Uygun olduğunda ve Ajans bu tür hibeleri vermek ve yönetmek için gerekli çerçeveyi geliştirdiğinde, üçüncü ülke kapasite geliştirme, yeniden yerleştirme ve insani kabul ile ilgili destek sağlamak için bir seçenek olarak dikkate alınacaktır.

⁽¹⁰⁾ EUAA Yönetmeliğinin 35(5). maddesine uygun olarak: "Ajans, Birliğin dış politikasını destekleyen ilgili araçların hükümleri uyarınca Birlik finansmanından yararlanabilir."

⁽¹¹⁾ Dayanışma Deklarasyonu 22 Haziran 2022 tarihinde kabul edilmiş olup, bir yıl süreyle gönüllü ve geçici bir dayanışma mekanizması öngörmekte ve Pakt kapsamında gelecekteki kalıcı sisteme yönelik dersler çıkarılması ve köprü kurulması için bir fırsat sunmaktadır.

7. Paydaşlarla iş birliği ve koordinasyon

AB+ ülkeleri ile iş birliği

AB+ ülkeleri, Ajansın merkezinde yer almaktadır. Hem Ajansın tüm faaliyetlerine genel yön veren ve Ajansın görevlerini yerine getirmesini sağlayan Yönetim Kurulunda hem de Ajansın tematik ağlarında temsil edilmektedirler.

Üçüncü Ülke İş Birliği Ağı ve Yeniden Yerleştirme ve İnsani Kabul Ağı ile bunların coğrafi ve tematik Çalışma Grupları; AB+ ülkeleri, ortak üçüncü ülkeler ve ilgili kuruluşlar arasındaki koordinasyonu geliştiren başlıca araçlardır. Ağlarda koordinasyonun artırılması, çabaların tekrarlanması önler ve dış eylemlerde tamamlayıcılığı sağlar. Koordinasyon araçları arasında, üçüncü ülkelerde planlanan veya uygulanan sığınma ve kabulle ilgili projelere genel bir bakış sağlama amacını taşıyan Projeler Veri Tabanı ve uygun olduğu şekilde haritalama çalışmaları yer almaktadır.

Ayrıca EUAA, yeniden yerleştirme ve ortak üçüncü ülkelere destekle ilgili tüm faaliyetlerinde "Avrupa Ekibi" yaklaşımını benimsemiştir ve pratikte uygulamaya çalışmaktadır.

AB+ ülkeleriyle iş birliği, EUAA eylemlerinin dış boyutta gerçekleştirilmesi için elzemdir. EUAA desteğinin dış boyutta genişlemesi kısmen AB+ ülkelerinin artan katılımına bağlı olacaktır. Aynı ve mali yardımın yanı sıra teknik uzmanlık da sağlamaktadırlar. Ortak ülkeler, EUAA tarafından düzenlenen ve yönetilen denklemler arası uygulamalı değişimlerden büyük ölçüde yararlanmaktadır.

AB kurumları, organları ve ajansları ile iş birliği

EUAA, dış eylemin planlanması ve uygulanmasında, özellikle DG HOME (Göç ve İç İşleri Genel Müdürlüğü) ile, dış eylemde iş birliği için Ajans ve DG HOME arasındaki çalışma düzenlemesine uygun olarak Avrupa

Komisyonu ile yakın iş birliği yapacaktır (madde 41(1)(ab)).

Buna ek olarak, Yönetmelik (madde 35(1),(2)) ve Avrupa Dış Eylem Servisi (EEAS) ile Çalışma Düzenlemesi uyarınca, Ajans, EEAS ve Birlik Delegasyonlarının desteği ve koordinasyonu ile üçüncü ülke makamlarıyla iş birliği yapacaktır. Ajans, üçüncü ülkelerde Delegasyonların binalarına yerleştirilmiş proje personeli ve/veya irtibat görevlilerinin görevlendirilmesi yoluyla Delegasyonlarla iş birliği ve işbirliğini artıracaktır.

Ajans, ayrıca DG NEAR (Komşuluk ve Genişletme Müzakereleri Genel Müdürlüğü), DG INTPA (Uluslararası Ortaklıklar Genel Müdürlüğü) ve diğer JHA Ajansları ile yakın iş birliği içinde çalışacaktır.

Ajans, AB gündemindeki gelişmeleri takip edecek, çalışmalarını, katma değerini ve başarılarını AB'deki paydaşlarına tanıttak ve gerektiğinde karşılaştığı zorluklara ilişkin farkındalığı artıracaktır. Bu amaçla, davet edildiği takdirde Brüksel'deki stratejik ve operasyonel forumlara katılacaktır. Bunlar arasında Sığınma ve Göçün Dış Boyutları Çalışma Grubu (EMWP), Göçün Dış Boyutu için Operasyonel Koordinasyon Mekanizması (MOCADDEM) ve AB Göç diyalogları yer almaktadır.

Uluslararası örgütlerle iş birliği ve sivil toplum

EUAA, AB+ ülkeleri ve AB kurumlarının yanı sıra, iyi niyetle iş birliği yapma ve bilgi alışverişinde bulunma görevi uyarınca dış faaliyetlerini uluslararası örgütlerle koordine eder. İlgili uluslararası örgütler arasında UNHCR, Uluslararası Göç Örgütü (IOM), ICMPD, Göç, Sığınma ve Mültecilere İlişkin Hükümetler Arası İstişareler (IGC), Avrupa Konseyi, Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Göç, Sığınma, Mülteciler Bölgesel Girişimi (MARRI) ve Ortak Koordinasyon Platformu (JCP) yer almaktadır. Uluslararası örgütlerle ilişkiler kurmak her iki

taraf için de faydalıdır. Uluslararası örgütler Ajansın AB'ye özgü uzmanlığından faydalanabilirken, Ajans da uluslararası örgütlerin küresel uzmanlığından ve ağlarından faydalanabilir. EUAA, ayrıca uygun olduğu durumlarda sivil toplum örgütleri ve yerel topluluklarla da koordinasyon sağlayacaktır.

Ajans, aktif olduğu veya katılmayı planladığı üçüncü ülkelerde aktif olan uluslararası örgütlerle şeffaf ve sürekli bir diyalog arayacaktır. Karşılıklı bilgi alışverişi ve koordinasyon, müdahalelerimizin tamamlanmasını ve desteğimizin değer katmasını ve diğer aktörlerin çabalarını tekrarlamamasını sağlamak açısından çok önemlidir. Bu, diğer aktörlerin tamamlayıcı faaliyetleriyle sinerjiden yararlanmaya ve uygun olduğu durumlarda birbirlerinin çalışmalarına katılmalarına olanak tanır. Sonuç olarak, bu durum tüm ilgili aktörlerin ilgili ülkelerdeki ortak hedeflere ulaşmada koordineli ve kapsamlı bir yanıt elde etmesine olanak sağlayacaktır. Ajans, ortaklarını her zaman karşılıklılık ruhuyla iş birliği yapmaya teşvik edecektir.

Ajansın üçüncü ülke desteği ve yeniden yerleştirme alanlarında uluslararası örgütlerle, özellikle de UNHCR ile, kendi yetki alanları dahilinde nasıl iş birliği ve koordinasyon yapmayı planladığı Yönetmelik ile belirlenmiştir. İş birliği düzeyinin gerektirdiği durumlarda ve EUAA Yönetmeliği (madde 38) doğrultusunda, Ajans uluslararası örgütlerle Mektup Alışverişi ve Çalışma Düzenlemeleri akdedecek veya gerektiğinde bunları güncelleyecektir. Çalışma Düzenlemeleri, Avrupa Komisyonu tarafından önceden onaylandıktan sonra Ajans Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanacaktır. Ajans bir yandan bu iş birliği anlaşmalarını uygularken, bir yandan da düzenli olarak bunları gözden geçirecek ve güncelleme ihtiyacını değerlendirecektir.

Bazı özel faaliyetler tüm uluslararası örgütlerle ilişkiler için ortaktır. Örneğin, Ajans, ortak üçüncü ülkelerdeki çalışmalarını hakkında bilgi paylaşacak ve farkındalığı artıracaktır. Ajans, uluslararası örgütlerin toplantılarına katılacak ve uygun olduğunda, bilgi ve uzmanlık alışverişinde bulunmak için onları kendi koordinasyon platformlarına davet edecektir. Ortak faaliyetleri görüşmek üzere düzenli toplantılar düzenleyecektir. Görevler veya sorumluluklar konusunda yeterli netlik olmadığında, çabaların tekrarlanmasını önlemek ve ilgili çabaların tamamlayıcı olmasını sağlamak için görüşmeler yapılacaktır. UNHCR'nin EUAA Yönetmeliğinde ana hatlarıyla belirtildiği üzere

oynaması gereken bazı özel roller vardır. Bu amaçla, Ajans, yeni yetkinin operasyonelleştirilmesi konusunda UNHCR ile diyaloğuna devam edecektir.

Ajans, "tam rota" ülkelerindeki çabaları ile yeniden yerleştirme ve insani kabul alanındaki çabaları için, çabaların tekrarlanmasını önlemek amacıyla, uygun olduğunda, "M5 ülkeleri" (Avustralya, Kanada, ABD, Birleşik Krallık, Yeni Zelanda) gibi diğer uluslararası ortaklara da danışabilir. Bu süreç, IGC ile iş birliği yoluyla kolaylaştırılacaktır. Ajans, ayrıca bu ülkelerle sinerji yaratmaya ve ortaklaşa eylemler üstlenmeye çalışabilir.

8. Planlama ve revizyon

Mevcut Stratejinin sabit bir süresi yoktur, çünkü Ajansın dış boyuttaki görevinin uygulanmasına yönelik çerçeveyi daha da ayrıntılı hâle getirmek amaçlanmaktadır.

EUAA Yönetim Kurulu yılda bir kez Ajansın dış boyut çalışmalarının uygulanmasını görüşecek ve mevcut stratejide belirtilen stratejik hedefler açısından etkisini değerlendirecektir. Bu vesileyle, Ajans gelecek yıl için planlarını daha ayrıntılı şekilde detaylandırmak üzere bir yıllık Çalışma Planı da sunacaktır.

Hem Stratejinin hem de Çalışma Planının hedefleri, Ajansın Tek Programlama Belgesi aracılığıyla EUAA iç planlama döngüsüne yansıtılacaktır.

İş birliği için özel çerçeveler (projeler, yol haritaları vb.) dış boyuttaki girişimler için uyarlanmış olarak EUAA izleme ve değerlendirme çerçevesini takip edecektir.

Bu Strateji geleceğe dönük olarak hazırlanmıştır. Öngörülemeyen gelişmelere ve zorluklara uyum sağlayacak kadar esnek olmalıdır. Bununla birlikte, örneğin aşağıdakiler sebebiyle revize edilebilir:

- Ajansın dış boyuttaki yetkisini önemli ölçüde değiştiren yeni mevzuat araçlarının kabul edilmesi;
- Uluslararası göç ve sığınma bağlamında AB+ ülkelerini ve AB önceliklerini etkileyen sistemik değişiklikler.

